

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

แนวคิดนิเวศวิทยาเชิงจิตวิญญาณของสาทิศ กุมาร

ผู้เขียน

นางสาวปิยะมาศ ใจไฝ่

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ปรัชญา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อ.ดร. สมหวัง แก้วสุฟอง

ประธานกรรมการ

ผศ.ดร. วิโรจน์ อินทนนท์

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาแนวคิดนิเวศวิทยาของสาทิศ กุมาร มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาความหมาย ลักษณะ และคุณค่าของนิเวศวิทยาเชิงจิตวิญญาณของสาทิศ กุมาร 2) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ จากมุมมองของนิเวศวิทยาเชิงจิตวิญญาณของสาทิศ กุมาร และ 3) เพื่อเป็นแนวคิดทางเลือกโดยประยุกต์ใช้นิเวศวิทยาเชิงจิตวิญญาณของสาทิศ กุมาร ในการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ของมนุษย์ที่มีต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปสู่การแก้ไขวิกฤตการณ์ทางนิเวศวิทยาต่อไป โดยใช้วิธีการวิจัยเอกสาร รวบรวม เรียบเรียงและนำมาวิเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่า แนวคิดนิเวศวิทยาเชิงจิตวิญญาณของ สาทิศ กุมาร มีความหมายถึงถึงความรู้ที่ใช้ในการดำเนินชีวิตโดยไม่แบ่งแยกความรู้ทางโลกแห่งวัตถุและโลกแห่งจิตวิญญาณออกจากกัน สาทิศ กุมาร ได้สังเคราะห์ความรู้สามแหล่ง ได้แก่ ความรู้ทางศาสนาเช่น ความรู้ทางวัฒนธรรมอินเดีย และความรู้จากการสังเคราะห์วัฒนธรรมตะวันตกและตะวันออก จนกลายเป็นแนวคิดนิเวศวิทยาเชิงจิตวิญญาณ แนวคิดนี้เอื้อต่อการศึกษาและนำไปปฏิบัติของมนุษย์ทุกคน โดยไม่มีศาสนาหรือวัฒนธรรมใดๆ มาเป็นกรอบ ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และธรรมชาติ แนวคิดนิเวศวิทยาเชิงจิตวิญญาณ สาทิศ กุมารมองว่าทุกการกระทำของมนุษย์ต้องอยู่บนพื้นฐานแห่งหลักการอหิงสาเป็นสำคัญ และการพัฒนาจิตวิญญาณของมนุษย์ต้องมีความดีเป็นพื้นฐาน (Good Basic) เบื้องต้นเสียก่อนจึงจะทำให้มนุษย์ก้าวพ้นการยึดมั่นถือมั่นไปสู่มุมมองที่เปิดกว้าง มองสรรพสิ่งอย่างเป็นองค์รวม เข้าใจว่าทุกอย่างเชื่อมโยงกันและมีผลกระทบต่อกันอย่างไม่รู้จบ

ศาสตราจารย์ กุมารตระหนักว่าทุกสิ่งมีความสำคัญต่อระบบนิเวศ พวกเขาจึงจิตวิญญาณ มีหน้าที่และความดีเป็นของตนเอง แม้จะมีความแตกต่างทางกายภาพแต่นั้นเป็นความแตกต่างที่นำมาซึ่งความเกื้อกูลกันเพื่อความอยู่รอดและความสมดุลในระบบนิเวศ ศาสตราจารย์ กุมารได้อธิบายถึงหลักการแห่งความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติ สังคม และมนุษย์ โดยผ่านคำว่า “ผืนดิน สังคม วิญญาณ” ทั้งสามสิ่งนี้มีการพึ่งพาอาศัยกันและกันอยู่ตลอดเวลาและไม่สามารถแยกสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกมาได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมนุษย์จะไม่สามารถอยู่รอดได้ปราศจากธรรมชาติ ดังนั้นมนุษย์ควรเคารพและสำนึกถึงคุณค่าของธรรมชาติโดยผ่านการกระทำที่มีท่าทีแห่งความอ่อนน้อม ความกรุณา และความรัก เนื่องจากธรรมชาติค้ำจุนชีวิตมนุษย์ ดังนั้นมนุษย์จำเป็นต้องค้ำจุนการมีอยู่ของธรรมชาติด้วย เพื่อความยั่งยืนของระบบนิเวศและความอยู่รอดของมนุษยชาติต่อไป

ทางออกของวิกฤตการณ์ทางนิเวศวิทยาจำเป็นต้องเริ่มต้นที่ความเข้าใจของมนุษย์ต่อการให้ความหมายกับมนุษย์และธรรมชาติที่ถูกต้องเหมาะสมเสียก่อน จึงจะสามารถนำไปสู่ท่าทีที่เหมาะสมของมนุษย์ต่อธรรมชาติได้ โดยการสร้างความเข้าใจของมนุษย์ให้อยู่บนพื้นฐานแห่งจิตวิญญาณและความเชื่อมโยงถึงนิเวศวิทยาเชิงจิตวิญญาณ

Thesis Title	Satish Kumar's Concept of Spiritual Ecology	
Author	Miss Piyamas Jaifai	
Degree	Master of Arts (Philosophy)	
Thesis Advisory Committee	Lect. Dr. Somwang Keawsufong	Chairperson
	Asst. Prof. Dr. Viroj Inthanon	Member

ABSTRACT

This research, "Satish Kumar's Concept of Spiritual Ecology", explores: 1) to study the definition character and value of Satish Kumar's concept of spiritual ecology. 2) to analyze relationship between human and nature from Satish Kumar's concept of spiritual ecology, and 3) to apply Satish Kumar's concept of spiritual ecology in order to change the paradigm of nature in human mind and find out the solution of ecological crisis. The methodology used is documentary research.

The study shows that the meaning of "Spiritual Ecology" in Satish Kumar's concept is the knowledge that synthesis and makes no differences on the material world and the spiritual world. Satish Kumar synthesizes three sources of knowledge, Jainism Indian culture and analyzing between western and eastern culture. This concept can be applied to whole people that beyond the frame of any religion and culture. The main principle is that all human actions should be based on Ahimsa and spiritual development should be based on good basic. This two things can make human to exempt go beyond one own clinging and have a new vision which perceive everything in holistic way and realize that any action can cause affect to one another in the same ecology.

Satish Kumar realizes that all things are important in ecology system; they have their spirit duty and goodness although there is something difference about physical body which makes supports and balance in ecology system. The relationship principle of Satish Kumar for nature society and spirits is called “Soil Social Soul”. He explains that these three things are interdependent and cannot be separated from one another in this ecology system especially human which cannot live without nature. Human have to respect and recognize nature, in pattern of action with bestowing mercy and love, since nature sustains human life therefore human should sustain nature too.

The solution of ecological crisis begins with human understanding about the suitable meaning of human and nature. The meaning of spiritual ecological concept is based on spirituality and its relationship to whole nature.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved